

THƯ MỤC

TẠP CHÍ KIẾN TRÚC SỐ 274 NĂM 2018

Trung tâm Thông tin Thư viện trân trọng giới thiệu Thư mục Tạp chí Kiến trúc số 274, tháng 2 năm 2018.

1. Nghề mới, nghiệp mới, không gian mới – Giai đoạn cách mạng công nghiệp 4.0/ Phạm Đình Tuyền// Tạp chí Kiến trúc .- Số 274 .- 2/2018 .- Tr. 13 – 21

Tóm tắt: Gần đây, có một nhóm từ được các nhà lãnh đạo, trí thức, doanh nhân và cộng đồng xã hội hay nói đến là “Cách mạng công nghiệp 4.0”, kèm với đó là vô số các khái niệm mới với nhiều cách hiểu khác nhau: Kinh tế chia sẻ; Cộng đồng phần mềm nguồn mở; Công dân kỹ thuật số; Các khái niệm gắn với “thông minh” (Đô thị thông minh, Công nghiệp thông minh)... Cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ 4 (CMCN 4.0) cùng với các cuộc CMCN trước đó đã và đang tác động cả về chiều rộng lẫn chiều sâu đến tất cả các quốc gia, đến mỗi tổ chức, cộng đồng và mỗi cá nhân. Việt Nam không là ngoại lệ. Song tác động thế nào, tham gia đến đâu để Việt Nam chủ động hội nhập và phát triển; chuyển từ nền kinh tế tiêu dùng sang nền kinh tế sản xuất là vấn đề rộng lớn. Bài viết chỉ nêu ra một số vấn đề có liên quan đến lĩnh vực kiến trúc, xây dựng mà tác giả nhận thức là trọng tâm, hy vọng được chia sẻ cùng mọi người.

Từ khóa: Kiến trúc; Xây dựng; Cách mạng công nghiệp 4.0

2. Thiết kế nhà văn phòng theo hướng tiết kiệm năng lượng tại Việt Nam/ Ngô Hoàng Ngọc Dũng, Nguyễn Thu Vân// Tạp chí Kiến trúc .- Số 274 .- 2/2018 .- Tr. 64 – 69

Tóm tắt: Việc nghiên cứu các giải pháp tiết kiệm năng lượng cho công trình, trong đó có các công trình văn phòng có ý nghĩa hết sức quan trọng đối với ngành xây dựng nhằm thực hiện mục tiêu giảm phát thải CO₂ cũng như để thích ứng với biến đổi khí hậu và nước biển dâng. Trong điều kiện khí hậu nhiệt đới nóng ẩm của nước ta, việc giảm tiêu thụ năng lượng trong các công trình có thể được thực hiện bằng việc giảm thời gian sử dụng điều hòa không khí (ĐHKK) và tăng cường thông gió tự nhiên (TGTN) cho công trình, đặc biệt là cho các tòa nhà văn phòng (thường được thiết kế đóng kín để sử dụng ĐHKK). Bài viết phân tích những hạn chế trong thiết kế nhà văn phòng hiện nay tại Việt Nam, đồng thời đề xuất những giải pháp có thể áp dụng khi thiết kế không gian và mặt đứng của tòa nhà, nhằm tạo điều kiện cho việc tổ chức TGTN, qua đó nâng cao hiệu quả năng lượng và chất lượng môi trường không khí trong công trình.

Từ khóa: Thiết kế; Văn phòng; Thông gió tự nhiên; Tiết kiệm năng lượng

3. Giải pháp quy hoạch, kiến trúc các công trình xây dựng cơ bản theo kịch bản nước biển dâng ở Việt Nam/ Nguyễn Minh Việt// Tạp chí Kiến trúc .- Số 274 .- 2/2018 .- Tr. 70 – 73

Tóm tắt: Mực nước biển dâng cao do tốc độ biến đổi khí hậu toàn cầu là điều khó tránh khỏi. Ở Việt Nam, do đường biển dài trên 3000 km nên việc nghiên cứu các kịch bản nước biển dâng (NBD) có thể xảy ra đã được nhiều nhà khoa học quan tâm. Tuy nhiên, hiện nay Việt Nam chưa thực sự chủ động và sẵn sàng ứng phó trước các mối đe dọa sắp tới. Cụ thể là nhiều hạng mục công trình bảo vệ, giao thông, công nghiệp, nhà ở và công trình dân dụng chưa được thiết kế và xây dựng đồng bộ, không có khả năng ứng phó trước những ảnh hưởng tiêu cực của hiện tượng biến đổi khí hậu (BĐKH) với nước biển dâng cao mức độ thiên tai, bão, lũ ngày càng trầm trọng. Trong bối cảnh ấy, nội dung bài báo, dựa trên kỹ thuật mô phỏng và phương pháp thiết kế mới, tập trung vào các giải pháp quy hoạch và kiến trúc các công trình xây dựng cơ bản có khả năng thích ứng hiệu quả với hiện tượng NBD theo dự báo của từng giai đoạn, góp phần đảm bảo chất lượng của môi trường sống của cộng đồng dân cư ở nước ta.

Từ khóa: Quy hoạch; Kiến trúc; Công trình xây dựng; Nước biển dâng; Biến đổi khí hậu

4. Thiết kế chống nóng cho mặt nhà chung cư/ Nguyễn Như Hoàng, Nguyễn Vũ Bảo Minh// Tạp chí Kiến trúc .- Số 274 .- 2/2018 .- Tr. 74 – 77

Tóm tắt: Cùng với sự phát triển đô thị, nhà chung cư (NCC) ở Việt Nam có những tăng trưởng vượt bậc cả về số lượng và chất lượng. Ở Hà Nội, tiếp nối thế hệ nhà tập thể, từ những dự án NCC đầu tiên thời kỳ Đổi mới tại khu đô thị Thành Công, Linh Đàm... đến nay đã có hàng nghìn dự án NCC lớn nhỏ, đã và đang được xây dựng với nhiều phân khúc cùng tiêu chuẩn và chất lượng khác nhau. Tuy nhiên, nhìn chung, có rất ít dự án thực sự quan tâm đến vấn đề thiết kế kiến trúc thích ứng với khí hậu nhiệt đới, đặc biệt là với vấn đề chống nóng cho mặt nhà. Điều này đã ảnh hưởng không nhỏ đến chất lượng, tiện nghi môi trường, không gian sống trong các căn hộ và để lại những ấn tượng không tốt về căn hộ NCC hướng Đông và tây. Bên cạnh đó, hình ảnh kiến trúc NCC thường đơn điệu và không có sắc thái đặc trưng của địa phương.

Từ khóa: Nhà chung cư; Thiết kế chống nóng; Thiết kế kiến trúc

5. Vai trò của “gắn kết cộng đồng” trong bảo tồn di sản kiến trúc đô thị tại Hà Nội/ Đào Thị Như// Tạp chí Kiến trúc .- Số 274 .- 2/2018 .- Tr. 78 – 81

Tóm tắt: Ngày nay, trong bối cảnh phát triển của Hà Nội, đặc biệt, quá trình đô thị hóa nhanh và mạnh đã khiến sự gắn kết cộng đồng bị ảnh hưởng, không còn được quan tâm, duy trì, bảo lưu mạnh mẽ như trước. Nhiều làng xã đã chuyển đổi từ chỗ là những làng “tự trị” thành những khu vực ở thuận tiện, “đón nhận” và “mở cửa” cho sự xâm nhập của cộng đồng khác. Các luồng di cư, nhập cư, chuyển cư của đô thị đã làm xáo trộn sự đồng

nhất, thay đổi những các mối quan hệ sản xuất cơ bản và đưa vào yếu tố những văn hóa ngoại lai. Đó là bước khởi đầu ảnh hưởng đến sự gắn kết cộng đồng truyền thống, những hình thức gắn kết cộng đồng mới xuất hiện đang có ảnh hưởng nhất định đến công tác bảo tồn di sản.

Từ khóa: Bảo tồn di sản; Kiến trúc đô thị; Hà Nội

6. Kiến trúc thuộc địa Pháp tại Đà Nẵng: Giá trị nghệ thuật và những thách thức với thời gian/ Lê Minh Sơn// Tạp chí Kiến trúc .- Số 274 .- 2/2018 .- Tr. 83 – 85

Tóm tắt: Quá trình đô thị hóa đã khiến Đà Nẵng phải đối mặt với những thách thức lớn, đặc biệt là vấn đề đất đai. Ngoài việc mở rộng TP ra những vùng đất mới thì khu trung tâm cũ luôn ở trong tình trạng khan hiếm quỹ đất. Có lẽ mật độ xây dựng được xem là một phương thuốc hữu hiệu để giải quyết vấn đề này. Việc gia tăng mật độ xây dựng tại khu vực trung tâm cho phép TP đạt được lợi nhuận về kinh tế, giảm khoảng cách vật lý, tăng hiệu quả sử dụng cơ sở hạ tầng đồng thời thúc đẩy tiếp cận dịch vụ cho cộng đồng. Lý do này khiến người ta phải cân nhắc đến việc xây dựng TP trên một TP – Chính xác đó là sự khai thác các tiềm năng nội tại của TP, bao gồm cả những sự xây dựng “tiêu cực” và sự xây dựng ở những “không gian trống” thuộc quyền sở hữu công. Để phát triển TP mới trên TP cũ, đáp ứng được nhu cầu phát triển kinh tế và quy mô dân số ngày càng gia tăng, liệu TP Đà Nẵng đã tìm ra được câu trả lời cho câu hỏi? Làm thế nào để hợp nhất giữa thiết kế đô thị hiện đại và các giải pháp bảo tồn các di sản kiến trúc trong những khu trung tâm cũ?

Từ khóa: Di sản kiến trúc; Kiến trúc thuộc địa; Đà Nẵng

Trung tâm Thông tin Thư viện